

EFHR teismo bylų tikslas – teisėsaugos spragų atskleidimas

- (705)
- (1825)
- (527) **Paskelbta:** 2014-05-09 13:16
- (646)
- (1825) **Paskelbė:** Europos žmogaus teisių fondas, www.efhr.eu, info@efhr.eu
- (705)
- (784) Europos žmogaus teisių fondas (EFHR) yra nevyriausybinė organizacija, ginanti žmogaus teises Lietuvoje.
- (684) Vienas pagrindinių EFHR tikslų yra spragų atskleidimas valstybinėje teisėsaugoje, kurio rezultatas yra
- (203) pozityvūs pokyčiai Lietuvos teisėsaugos srityje bei piliečių sąmonėje. Vienas iš pavyzdžių yra Valstybinės
- (2426) lietuvių kalbos komisijos (VLKK) leidimas rašyti asmenvardžius oficialiuose dokumentuose kitomis
- (2426) kalbomis, kuris buvo paskelbtas po EFHR intervencijos.
- (145)
- (254) Viena iš aktualiausių temų tautinių mažumų teisių apsaugos srityje yra ribos tarp valstybinės kalbos
- (5572) neliečiamumo ir galimybės vartoti gimtąją kalbą, apibrėžimas. Neretai galima išgirsti, kad nelietuviškos
- (161) abėcėlės naudojimas kelia grėsmę valstybinei kalbai, nors tokia nuostata neturi teisinio pagrindo. Vis dėlto
- (333) tokia nuostata iš dalies nulemia tai, kad tautinės mažumos neturi teisės užrašyti asmenvardžių originaliais
- (354) (lotyniškais) rašmenimis, turėti dvikalbių lentelių ant privačių pastatų bei naudotis gimtąja kalba viešojoje
- (203) erdvėje.
- (411)
- (227) Kitas teisėsaugos šališkumo pavyzdys yra faktas, kad nepaisant 2014 m. 27-os dienos Lietuvos
- (760) Konstitucinio Teismo išaiškinimo, kad Lietuvos Respublikos piliečių pasuose tam tikrais atvejais užrašant
- (1425) nelietuviškus vardus ir pavardes yra leistinas ne tik lietuviškų rašmenų naudojimas, bei ir kitų lotyniškų
- (848) abėcėlės raidžių, asmenvardžių rašyba vis dar nėra įteisinta. Dar akivaizdesnės spragos buvo atskleistos
- (582) kitų teisminių bylų metu.
- (582)
- (3) 2012 metais EFHR pateikė pastebėjimus, kad įmonių pavadinimuose, transporto priemonių registracijos
- (380) numeriuose, turistiniuose užrašuose bei banderolėse yra vartojamos raidės, kurių nėra lietuviškoje
- (250) abėcėlėje, nors tos pačios raidės („w, x ir q) negali būti vartojamos užrašant vardus ir pavardes.
- (1165) Tuo tarpu 2012 m. gruodžio 14 dieną EFHR gavo duomenis iš Gyventojų registro tarnybos prie Lietuvos
- (164) Respublikos Ministerijos apie Lietuvoje įregistruotus vardus ir pavardes užrašytus Lietuvos Respublikos
- (1165) pasuose. Remiantis Gyventojų registro tarnybos duomenimis, Lietuvoje yra įregistruota virš 8000 tokių
- vardų kaip Alexander, Katarzyna, Ewa, Tadeusz, Matthew, Maxim, Joanna arba Odetta, bei tokių pavardžių
- kaip Lacroix, Leszczynska, Szczerba, Szulc, Brown ir kt. (daugiau). Pateikti pavyzdžiai aiškiai parodo
- teisėsaugos šališkumą, kur kiekvienam piliečiui galioja skirtingos taisyklės.

2013 metais EFHR pradėjo dar dvi strategines bylas: dėl užrašo „WC“ bei „orderių išdavimo Lechui Kačinskiui bei Marijai Kačinski“. Paskutinė byla buvo įkvėpta Egidijaus Kūrio nuomone, kad dabartinė pavardžių rašymo sistema nėra tinkama (daugiau informacijos galima rasti čia). Po to, kai EFHR apskundė Valstybinę lietuvių kalbos komisiją teismui (daugiau), Komisija leido vartoti originalias vardų ir pavardžių formas taip pat kitomis kalbomis oficialiuose dokumentuose.

Pagrindinė kliūtis EFHR veikloje, teikiant skundus Lietuvos teismams, yra EFHR nepripažinimas bylos subjektu. Tai reiškia, kad pagal Lietuvos teisėsaugos įstatymus, EFHR turi atstovauti privatų fizinį asmenį. Atsižvelgiant į pakeitimus, kurie buvo Komisijos patvirtinti 2014 m. balandžio 9 dieną, EFHR atsisakė savo skundo byloje dėl orderių pripažinimo Lechui Kačinskiui bei Marijai Kačinski.

Ypač džiaugiamės dėl VLKK pozityvios reakcijos į EFHR prašymus bei tikimės bendradarbiauti ateityje.